

Маслодайни култури и растителни масла - глобална ситуация

През месец август и първата половина на септември тенденцията към покачване на цените на маслодайните култури и растителните масла се запази. Нещо повече - покачването на цените далеч не е изчерпало своя потенциал. Напротив тази тенденция ще продължи и през следващите месеци.

Каква е фундаменталната ситуация и защо цените ще продължат да вървят нагоре?

Основните аргументи да смятаме, че покачването на цените ще продължи могат да бъдат разделени на вътрешни за маслодайния комплекс фактори и глобални.

Вътрешните фактори за маслодайния комплекс са:

1. Производството на основните седем маслодайни култури в света ще спадне с повече от 12.0 млн.т. до около 384.0 млн.т., в сравнение с предходната година.

Предлагането на маслодайни култури ще спадне "само" с 3.0 млн.т., благодарение на рекордните преходни запаси в началото на маркетинговата година.

2. Потреблението ще нарасне с повече от 3.5 млн.т., в сравнение с миналата година.

3. Крайните преходни запаси в края на 2007/08 г. ще бъдат на най-ниските нива от 2004/05 г. насам.

Спадът в производството на маслодайни култури се дължи на първо място на неблагоприятните климатични условия в основните производствени райони.

В страните от ЕС-27, Канада, Русия и Украйна производството на рапица остана под предварителните очаквания, независимо от значително увеличените площи. В други страни производството е по-малко поради факта, че заради високите цени на пшеницата фермерите предпочетоха да засеят повече пшеница и царевица за сметка на соя и други маслодайни култури. Такъв е случаят със САЩ, където площите засети със соя през 2007/08 са най-малките от десетилетия.

В трети страни реколтите са катастрофални заради настъпването на комбинация от гореизложените фактори. Такъв е случая с реколтата от слънчоглед в Югоизточна и Източна Европа и Турция, където така или иначе засетият на по-малките площи слънчоглед беше поразен от три горещи вълни и суша.

За да може да бъде посрещнато нарастващото от година на година търсене и потребление на маслодайни култури и растителни масла в условията на спад в производството на помощ идват преходните запаси, които в края на 2007/08 г. се очаква да спаднат значително. Това увеличава рисковете през следващата година ситуацията на пазара да бъде още по-напрегната, а цените да бъдат далече по-високи, ако по-някаква причина реколтите отново не бъдат достатъчно големи, не само да покрият потреблението, но и да осигурят попълването на запасите до нива покриващи около 20-25% от потреблението в рамките на една година.

При високите цени на зърнените култури и ясно изразената тенденция, поне в Европа, да бъдат увеличени площите, засети с пшеница, а площите засети с рапицата да спаднат с около 20%, света ще става все по-зависим от производството на соя и слънчоглед в Южна Америка и на палмово масло в Югоизточна Азия. В Аржентина площите засети със слънчоглед са рекордни. В Бразилия индикациите са, че площите засети със соя също ще бъдат увеличени. Рисковете, свързани с времето обаче, са все още твърде високи. Евентуални проблеми ще предизвика истинска експлозия на цените през късната есен, зимата и пролетта.

Що се отнася до палмовото масло данните от Индонезия и Малайзия са, че производството се увеличава сезонно и, че проблемите от първата половина на настоящата година едва ли ще се повторят. Това обаче, не означава, че цените на палмовото масло ще падат. Очакването за такова развитие е повече от нереалистично, имайки предвид пренасочването на потребление, което ще бъде регистрирано през следващите месеци.

Маслодайни култури и растителни масла - глобална ситуация - продължение

Глобалните фактори са:

1. Покачването на цените на зърнените култури, като пшеница, царевица и ечемик. Това покачване е причинено от неблагоприятните условия, лошите реколти в основните производствени райони на света и очакванията крайните преходни запаси в света да спаднат до най-ниските нива от десетилетия насам. Без всякакво съмнение, високите цени на зърнените култури създадоха предпоставки за значително увеличение на площите, засети с пшеница, царевица, ечемик и други зърнени култури, главно за сметка на по-малките площи, отделени за маслодайни култури. Що се отнася до следващата година индикациите са, че тази тенденция ще се запази, т.е. площите засети със зърнени култури ще се увеличат още повече и това ще бъде естествено за сметка на маслодайните.

2. Покачването на цените на горивата и административното въвеждане на задължителни минимални проценти на горивата от възобновими източници в горивата, използвани за транспорт.

Покачването на цените на горивата има изключително силен ефект върху цените на селскостопанските култури.

От една страна те повишават разходите по производството. В години на изобилие повишените разходи по производството обикновено остават за сметка на производителите. В години на "дефицит" разходите обаче, стават актуален аргумент, тъй като селскостопанските производители са в състояние да "избият" загубите от предишните години.

От друга страна повишаването на цените на минералните горива създава благоприятни условия за засилена конкуренция от страна на биодизела и особено на този произведен близо до източниците на суровини - Бразилия, Аржентина, Малайзия, Индонезия и т.н. По този начин високите цени на горивата "дърпат" след себе си и цените на маслодайните култури и растителните масла.

3. Фискалната политика в най-големите индустриални държави през последните години създаде състояние на "евтини" пари, при което огромната част от тези пари се превърна в спекулативни капитали, които се вляха под формата на инвестиции или спекулации на различните стокови пазари, в т.ч. и на горивата, зърнените и маслодайните култури и растителните масла. В резултат на това през последните години се образуваха "спекулативни балони". Такъв беше случаят с достигането на рекордно високи ценови равнища на палмовото масло по-рано през годината. "Спекулативните балони" обикновено създават изключително изкривяване на пазарите.

Слънчоглед, слънчогледово олио и слънчогледов шрот

Слънчоглед

Неблагоприятното време и очакванията за катастрофален спад в производството на слънчоглед и слънчогледово олио в Черноморския басейн, изпратиха цените на слънчогледовото олио, търгувано в Ротердам над магическата граница от 1000 USD/t. Нещо повече, цените ще продължат да вървят нагоре и през есента до момента, в който не достигнат равнища, при които потреблението ще бъде подтиснато и пренасочено към други маслодайни култури и растителни масла.

Производството на слънчоглед в страните от Черноморския басейн ще бъде значително по-малко в сравнение с предходните години. Спад ще бъде регистриран в Русия, Украйна, Молдова, Румъния, България, Турция, като и в Сърбия и Гърция. В Румъния спадът в производството ще бъде над 55%, в Турция производството се очаква да спадне с повече от 25%, Унгария и Молдова около 30%, в Украйна около 25%, а в Русия около 15%. В световен мащаб производството се очаква да спадне с близо 8-9%. Разбира се, тези проценти са предварителни и ще подлежат на корекции през следващите седмици и месеци.

В резултат на спада в производството на слънчоглед, международната търговия (внос – износ) ще спадне с близо 40%. Редица държави-вносителни на слънчоглед ще пренасочат вниманието си към внос на рапица / канола или соя. Турция ще трябва да компенсира недостатъчното предлагане на слънчоглед с внос на соя и рапица / канола, както и палмово масло, а Пакистан тази година няма да внася слънчоглед.

Преработката на слънчоглед ще бъде подвластна на ограниченото предлагане и в световен мащаб ще спадне с около 10-12%.

Сериозен спад в преработката се очаква да бъде регистриран в страните от ЕС-27, страните от ОНД, Сърбия и Турция. Общо за страните от ОНД спадът се очаква да бъде близо 20%.

Слънчоглед - Производство, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
България	500	-470	970	830
Румъния	550	-820	1370	1180
Унгария	750	-350	1100	1108
Италия	180	-129	309	258
Франция	1295	-146	1441	1510
ЕС-27	4500	-1833	6333	5696
Украйна	3900	-1350	5250	4900
Русия	5300	-850	6150	6440
Молдова	250	-120	370	331
Сърбия	350	-35	385	351
Турция	550	-240	790	780
Аржентина	4600	1070	3530	3840
Други	7800	732	7068	7906
Общо	27250	-2626	29876	30244

Преработка, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	4350	-1263	5613	5303
Украйна	3600	-1220	4820	4529
Русия	4800	-890	5690	5529
Сърбия	300	-60	360	305
Турция	890	-320	1210	1100
Аржентина	4400	967	3433	3848
Казахстан	250	-40	290	290
Пакистан	395	-155	550	390
Други	4765	-460	5225	5206
Общо	23750	-3441	27191	26500

Износ, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	90	-631	721	365
Украйна	90	-250	340	220
Русия	90	-65	155	375
Молдова	45	-41	86	64
Аржентина	130	69	61	45
Други	655	151	504	475
Общо	1100	-767	1867	1544

Внос, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	450	-205	655	686
Турция	380	-115	495	391
Пакистан	0	-274	274	44
Други	270	-173	443	423
Общо	1100	-767	1867	1544

Слънчоглед - продължение

В ЕС-27 спадът се оценява на около 20-22%. За Турция спадът ще бъде около 25%.

Освен фундаменталните фактори като, производството, преработката и международната търговия, ключово значение за развитието на пазара имат ниските запаси и нуждата да се купува агресивно около прибирането на реколтата.

При създалата се ситуация няма нищо по-естествено от това, цените на слънчогледа да продължат да се покачват, независимо от качествените показатели и други ценообразуващи фактори, действащи при по-нормална ситуация.

Покачването ще продължи, докато високите цени не предизвикат спад в потреблението и преработката. **Ключов фактор, който по-късно през годината и през пролетта ще има основно значение за развитието на пазара е дали и как фермерите в Южното полукълбо ще реагират на катастрофалната реколта в Черноморския басейн. За момента индикациите и първите прогнози са, че в Аржентина увеличаването на площите и евентуално благоприятно време ще позволи на производството на слънчоглед в страната да бъде увеличено с повече от 1.0 млн.т., в сравнение с 2006/07. Така Аржентина става единствената страна, която ще произведе, преработи и изнесе повече слънчоглед. Очакванията за Уругвай и Парагвай са, че в тези страни фермерите също ще засеят повече площи със слънчоглед и соя, но разпределението ще зависи и от ситуацията на международните пазари на соя и соево масло.**

Слънчогледово олио

Недостатъчното предлагане и високите цени на слънчогледа и високите цени на слънчогледовото олио през следващата маркетингова година ще окажат негативно влияние върху производството, потреблението и износа на слънчогледово олио.

Производството в световен мащаб се очаква да спадне с около 12%. В страните от ЕС-27, производството на олио се очаква да спадне с около 22-23%. Колективно за Русия и Украйна производството на слънчогледово олио се очаква да спадне с около 20%. В Турция спадът се оценява на около 25%. **Потреблението на слънчогледово олио в света се очаква да спадне с близо 12%.** Намаление се очаква да бъде регистрирано в ЕС-27, останалата част от Европа, в т.ч. Русия и Украйна, Турция и страните от Близкия Изток и Северна Африка.

Международната търговия съответно ще спадне между 15 и 17%. Спад във вноса ще има в ЕС-27 и страните от Близкия Изток и Северна Африка. Износът от ЕС-27 ще спадне с повече от 30%. Колективно износът от Русия и Украйна ще спадне с повече от 35%.

Преходните запаси в края на маркетингова година 2007/08 в световен мащаб се очаква да регистрират поредното понижение и ще спаднат под най-ниските нива от 2003/04 г.

И тук единствената страна, която ще произведе и изнесе повече слънчогледово олио в сравнение с предишните години ще бъде Аржентина. Тя отново ще заеме отнетото от Украйна, през 2004/05 първо място по износ на слънчогледово олио в света. Това ще се случи, само ако: фермерите в Аржентина действително засеят повече площи със слънчоглед, времето е благоприятно и действително произведат рекордните 4.6 млн.т. слънчоглед. Както се вижда, условностите са много а с това и рисковете **прогнозите за Аржентина да не се реализират. В създалата се ситуация може да се очаква слънчогледовото олио да срещне много агресивна конкуренция от страна на рапичното, соевото и палмовото масло.**

Слънчогледово олио - продължение

Турция

Изключително горещото и сухо лято в Турция стана причина за катастрофално лошата реколта от слънчоглед в страната. Производството на слънчоглед в момента се оценява на около 0.55 млн.т. или с 0.24 млн.т. по-малко в сравнение с миналата година. Оценката не е окончателна и през следващите седмици и месеци ще претърпи корекция.

В условията на спад в производството и ограниченото предлагане на слънчоглед, не само в Турция, но и в целия Черноморски басейн, преработката на слънчоглед в страната ще спадне с 0.32 до 0.89 млн.т.

Без всякакво съмнение, Турция ще трябва да увеличи вноса на растителни масла, за да задоволи ежегодно растящото потребление за храна. В условията на рекордно високи цени на слънчогледовото олио на международните пазари, в страната се очаква търсенето и потреблението, доколкото е възможно, да се пренасочи към други, по-евтини растителни масла, като рапично, соево и все по-популярното палмово масло.

Ключов фактор за потреблението на растителни масла през следващите месеци ще бъде доколко повишаването на цените на горивата ще бъде достатъчно, за да "извади" производителите на биодизел в Турция от кризата, в която те изпаднаха през последните месеци, заради рекордно високите цени на суровините.

Слънчогледово олио - Производство, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	1825	-537	2362	2218
Украйна	1550	-527	2077	1971
Русия	2060	-375	2435	2378
Турция	380	-140	520	473
Аржентина	1825	425	1400	1631
Други	2140	-269	2409	2315
Общо	9780	-1423	11203	10986
Внос, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	1200	-34	1234	1267
Русия	90	-6	96	101
Турция	200	60	140	456
Алжир	70	-76	146	75
Египет	210	-25	235	254
Други	1655	-661	2316	2238
Общо	3425	-742	4167	4391
Износ, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	100	-50	150	177
Украйна	1160	-550	1710	1588
Русия	250	-360	610	624
Турция	20	-40	60	234
Аржентина	1550	420	1130	1306
Други	345	-130	475	462
Общо	3425	-710	4135	4391
Потребление, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	3000	-437	3437	3244
Русия	1900	-30	1930	1868
Украйна	390	-16	406	414
Турция	570	-58	628	670
Алжир	75	-65	140	85
Египет	220	-25	245	250
Пакистан	160	-54	214	153
Други	3350	-728	4078	3776
Общо	9950	-1420	11370	10755
Крайни преходни запаси, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	160	-79	239	229
Русия	60	-2	62	71
Аржентина	144	-1	145	167
Други	336	-92	428	542
Общо	700	-174	874	1009

Русия и Украйна

Аномалиите във времето не подминаха Русия и Украйна. Като цяло Украйна пострада повече, докато в Русия щетите преди всичко засегнаха Южната федерална област. Данните за добивите за сега са разнопосочни, но като цяло тенденцията е към знатително по-слаби добиви в сранение с миналата година. Допълнителен негативен фактор за размера на реколтите са и намалените площи, засети със слънчоглед. Причините за това са незначителните измръзвания на есенници през пролетта и значително увеличените площи засети с пшеница, рапица и други култури за сметка на слънчогледа.

В Русия производството се оценява на около 5.3 млн.т. или с близо 0.85 млн.т. по-малко в сравнение с миналата година. В Украйна спада в производството се оценява на 1.35 млн.т. до 3.9 млн.т.

Ограниченото предлагане, острата конкуренция за суровина и високите цени ще станат причина за рязък спад в количествата преработен слънчоглед. В Русия преработката ще спадне с 0.89 млн.т. до 4.8 млн.т. В Украйна спадът ще бъде около и над 1.2 млн.т. до 3.6 млн.т.

Спад се очаква да бъде регистриран и в износа на слънчоглед. При износа от Русия понижението се очаква да бъде около 0.065 млн.т., докато за Украйна понижение от около четвърт милион тона (0.25 млн.т.).

Наред с развитието на пазара на слънчоглед в Русия и Украйна, вниманието на търговци и аналитици е насочено и към палмовото масло, което през последните години става все по-популярно в страните от ОНД. За момента пазарният дял на тропическите масла е малък, но в условията на ограничено предлагане и агресивното експортно търсене на слънчоглед и олио, по-евтиното палмово масло със сигурност ще успее да увеличи пазарния си дял.

Слънчогледов шрот - Производство, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	2250	-673	2923	2757
Украйна	1500	-524	2024	1902
Русия	2010	-380	2390	2322
Турция	425	-159	584	531
Аржентина	1860	395	1465	1653
Други	2805	-284	3089	2984
Общо	10850	-1625	12475	12149
Внос, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	1830	20	1810	1985
Русия	35	5	30	37
Беларус	350	-80	430	414
Турция	400	-35	435	377
Израел	160	-55	215	167
Други	680	-201	881	757
Общо	3295	-291	3586	3570
Износ, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	135	-48	183	204
Украйна	1050	-420	1470	1362
Русия	350	-315	665	669
Молдова	50	0	50	35
Аржентина	1370	420	950	1072
Други	340	72	268	228
Общо	3295	-291	3586	3570
Потребление, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	3950	-600	4550	4538
Русия	1700	-55	1755	1690
Украйна	465	-95	560	546
Турция	830	-189	1019	907
Други	3955	-663	4618	4380
Общо	10900	-1602	12502	12061
Крайни преходни запаси, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
Общо	172	-42	214	233

Рапица, рапично масло и рапичен шрот

Рапица

През август и до средата на септември цените на рапицата в Европа продължиха дългосрочната си възходяща тенденция, като търгуваните на борсата в Париж фючърси достигнаха нови рекордни нива за всички времена. В Канада търгуваната на борсата в Уинипег канола също запазва дългосрочната възходяща тенденция.

Какви са факторите и движещите сили в основата на покачването на цените?

На първо място, може да се отбележи, че неблагоприятното време в Европа (Източна и Западна), както и в Канада не позволи производството на рапица / канола да достигне очакваните размери. Преработвателите на рапица бързо реализираха този факт и без колебание се впуснаха в остра конкуренция за осигуряването на суровина за преработка.

На второ място, силно влияние оказва развилата се ситуация при слънчогледа и слънчогледовото олио. Катастрофалната реколта в Източна и Югоизточна Европа и Турция ще доведе до остър недостиг на слънчоглед и слънчогледово олио и рязкото покачване на техните цени. Редица държави тази година ще намалят вноса на слънчоглед и олио за сметка на рапица / канола и рапично масло. Такъв е случаят със страни като Пакистан, Китай и други азиатски страни.

На трето място, силна подкрепа за покачването на цените оказаха очакванията за ръст в потреблението на рапично масло в страните от ЕС-27 (както за храна, така и за суровина за производството на биодизел). Благоприятна предпоставка за увеличеното потребление са както ценовата премия на слънчогледовото олио спрямо рапичното масло, така и високите цени на горивата и увеличаването от 1 януари 2008 на задължителното минимално количество биодизел в горивото във Франция от 3 на 5.75%.

Производство, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
Германия	5270	-67	5337	5052
Франция	4580	436	4144	4533
Чехия	970	90	880	769
Унгария	485	151	334	283
Полша	1835	183	1652	1450
Румъния	350	171	179	162
ЕС-27	17400	1306	16094	15668
Русия	660	130	530	303
Украйна	1030	427	603	285
Канада	9200	687	8513	9660
Китай	10800	-1900	12700	13048
Индия	6500	700	5800	6900
Австралия	1550	1037	513	1439
Други	2850	620	2230	2099
Общо	50000	3011	46983	49402

Преработка, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	17450	1890	15560	14661
Русия	450	41	409	232
Турция	200	56	144	130
Канада	3750	155	3595	3366
Индия	6200	-10	6210	6070
Пакистан	1085	111	974	965
Китай	12000	-430	12430	12690
ОАЕ	225	-85	310	205
Други	7170	955	6215	6370
Общо	48530	2683	45847	44689

Износ, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	250	179	71	301
Украйна	790	303	487	195
Русия	175	95	80	59
Канада	5970	431	5539	5113
Австралия	800	562	238	884
Други	365	-26	391	227
Общо	8555	1702	6853	6821

Внос, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	710	230	480	406
Турция	175	41	134	133
Пакистан	835	145	690	831
Други	6600	1357	5243	5222
Общо	8555	1702	6853	6821

Рапица - продължение

Не на последно място, трябва да се обърне внимание на факта, че рекордно високите цени на пшеницата и прогнозите, че запасите от пшеница в ЕС-27 и света ще бъдат на най-ниските нива от десетилетия насам ще станат причина през есента да бъдат засети рекордни площи с пшеница, което ще бъде реализирано и за сметка на площите, засети с рапица.

Производството на рапица през 2007/08 г. в света ще бъде около 50.0 млн.т., което е по-малко в сравнение с очакваното по-рано през сезона. Въпреки, че реколтата няма да достигне очакваните размери, тя все пак ще бъде около 3.0 млн.т. по-голяма в сравнение с предходната година. Увеличението на производството обаче, е незначително в сравнение с ръста на площите засети с рапица / канола през пролетта.

Неблагоприятното време през пролетта и лятото не позволи да бъдат произведени предварително заплануваните количества рапица / канола в страните от ЕС-27, Украйна, Канада и Китай.

В ЕС-27 производството е 17.4 млн.т. или с около 1.3 млн.т. повече в сравнение с миналата година. Увеличението на производството е незначително в сравнение с 16%-ното увеличение на площите. Неблагоприятното време нанесе щети на реколтите в Германия, Франция, Великобритания и Полша. В Германия производството едва достигна 5.27 млн.т., което е с 0.067 млн.т по-малко в сравнение с миналата година. Във Франция производството бележи ръст спрямо предходната година, но и тук резултатът е по-скоро разочароващ. Същото е положението в Великобритания и Полша. В Украйна производството на рапица достигна рекордните 1.03 млн.т. Увеличението е значително спрямо миналата година, но и тук производството е незадоволително, имайки предвид рекордните площи, засети със рапица и очакванията за още по-рекордна реколта.

В Русия производството достигна 0.66 млн.т., което е с 1.3 млн.т. повече от произведеното през 2006/07 г. В Русия времето през пролетта и лятото беше по-благоприятно в сравнение с Украйна и за това щетите не са чак толкова големи.

Предлагането на рапица през 2007/08 г. в света ще бъде около 56.0 млн.т., което е с около 1.3 млн.т. повече в сравнение с миналата година.

Потреблението на рапица / канола в света през 2007/08 г. ще регистрира ръст от около 2.7 млн.т.

Потреблението ще достигне около 48.5 млн.т. и ще бъде с 2.7 млн.т. повече в сравнение с предходната година. Ръстът в преработката през 2007/08 ще бъде най-голям в страните от ЕС-27, следвани от Канада и САЩ.

Крайните преходни запаси от рапица / канола в света в края на 2007/08 г. ще спаднат до най-ниските нива от последните четири години. В старните от ЕС-27 крайните преходни запаси ще спаднат под 1.0 млн.т., до най-ниските нива за последните четири години.

Международната търговия с рапица / канола през 2007/08 ще бъде изключително активна и ще достигне над 8.5 млн.т. Вносът ще бъде по-голям в страните от ЕС-27, Китай, Пакистан и други страни, като Турция, Пакистан, Мексико и други.

В ЕС-27 вносът на рапица от страни извън съюза ще се увеличи с около 0.23 млн.т. и ще достигне 0.71 млн.т. Вносът ще бъде основно от Украйна, Русия, Казахстан, Беларус и Австралия.

Износът от Канада ще достигне малко под 6.0 млн.т. и така страната ще запази позицията си на износител #1 в света.

Вносът на рапица / канола в страни като Турция, Пакистан, Китай и други е обусловено от недостатъчното предлагане на слънчоглед, рекордно високите цени на слънчогледовото олио на международните пазари и необходимостта потреблението да бъде пренасочено към поевтиното рапично / канолено масло.

Рапично масло

Ситуацията при рапичното масло през август и първата половина на септември се характеризираше с:

- ценовата премия на слънчогледовото олио спрямо рапичното масло и очакванията за значително пренасочване на търсенето и потреблението от слънчогледовото олио към рапичното масло;

- очакванията за значителен ръст в потреблението на рапично масло (както за храна, така и за суровина за производство на биодизел).

Производството на биодизел в страните от ЕС-27 ще получи силен импулс от:

- увеличаването от 1 януари 2008 г. на минималното задължително количество на биодизела от 3 на 5.75 % във Франция;

- достигането на рекордно високи цени на горивата.

Производството на рапично масло в света през 2007/08 г. ще достигне около 19.5 млн.т., което е с близо 1.2 млн. т. повече в сравнение с миналата година. Особено голям ръст се очаква да бъде регистриран в страните от ЕС-27, където се очаква производството да достигне около 7.2 млн.т. или с над 0.7 млн.т. повече, сравнено с предходната маркетингова година.

Потреблението в страните от ЕС-27 ще се увеличи, повече отколкото е ръста в производството. Прогнозите са през 2007/08 г. потреблението за храна в страните от ЕС да се увеличи с над 0.2 млн. т. (за сметка на потреблението на слънчогледово олио). Останалото увеличение от повече 0.4 млн.т. ще бъде за производство на биодизел.

Увеличението на минималния задължителен процент на биодизела в горивото за транспорт във Франция от 3 на 5.75% ще има много силен ефект върху пазара на рапично масло. Франция няма да бъде в състояние сама да осигури необходимото количество рапично масло и страната ще разчита на внос от Германия и Великобритания.

Производство, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	7220	707	6513	6181
Русия	185	11	174	104
Канада	1640	89	1551	1499
Китай	4500	-138	4638	4765
Пакистан	425	45	380	368
Индия	2335	27	2308	2445
Други	3145	446	2699	2792
Общо	19450	1187	18263	18154

Внос, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	570	-92	662	522
Други	1620	213	1407	1388
Общо	2190	121	2069	1910

Износ, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	75	9	66	65
Русия	65	1	64	22
Украйна	60	38	22	19
Китай	75	3	72	134
ОАЕ	105	-25	130	81
Други	1810	95	1715	1589
Общо	2190	121	2069	1910

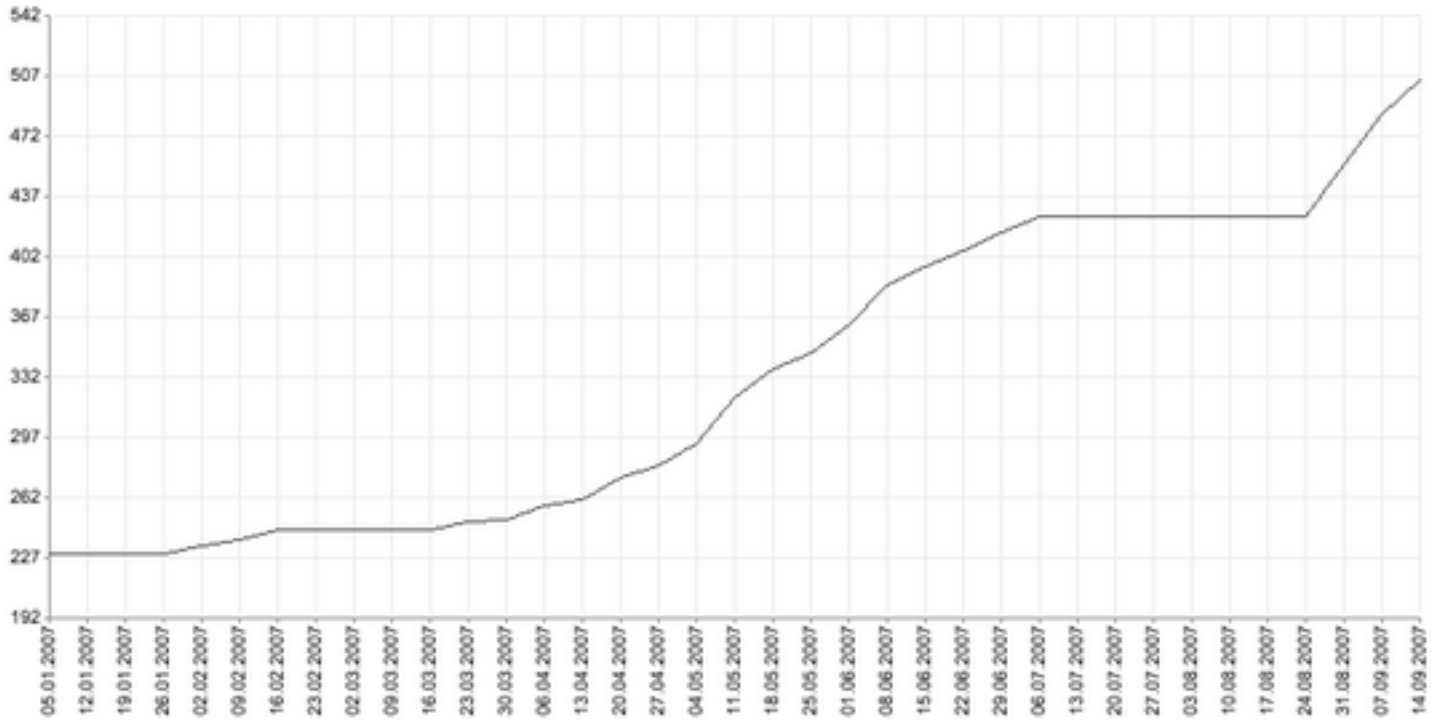

Потребление, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	7720	635	7085	6647
Русия	125	15	110	82
Пакистан	430	48	382	360
Китай	4715	-68	4783	4720
Индия	2350	4	2346	2390
Канада	400	9	391	377
Други	3725	342	3383	3376
Общо	19465	985	18480	17952

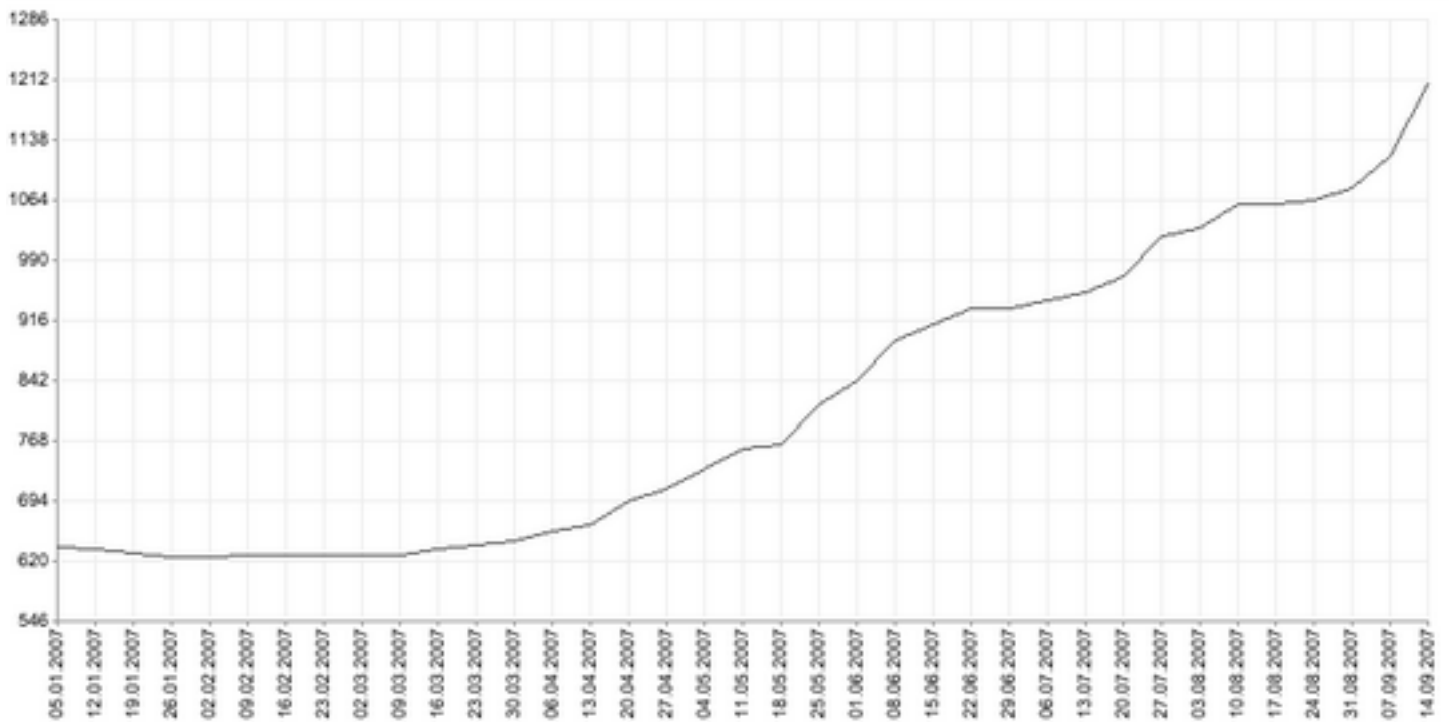

Крайни преходни запаси, хил.т.				
	07/08	06/07	05/06	
ЕС-27	315	-8	323	300
Канада	31	-2	33	18
Други	800	12	788	1010
Общо	1146	2	1144	1328

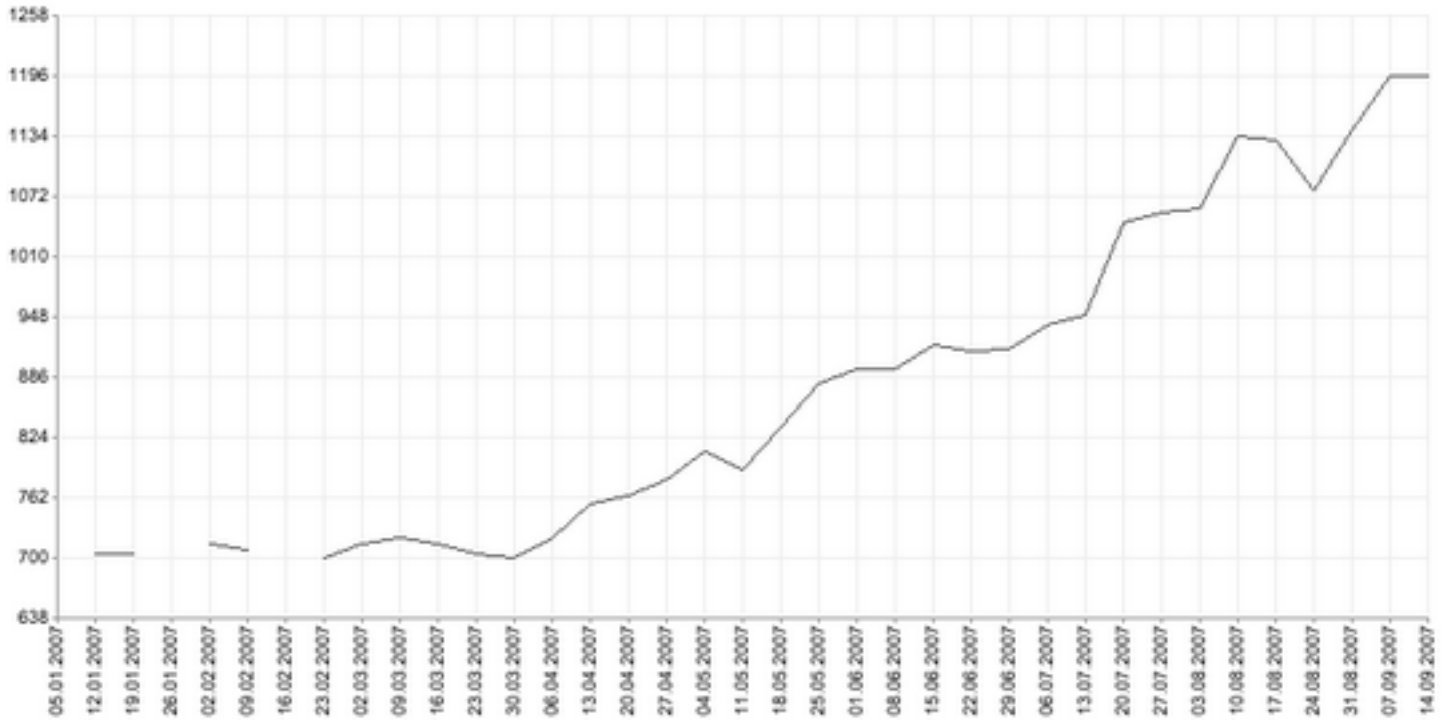
Украински слънчоглед, EXW, USD/t

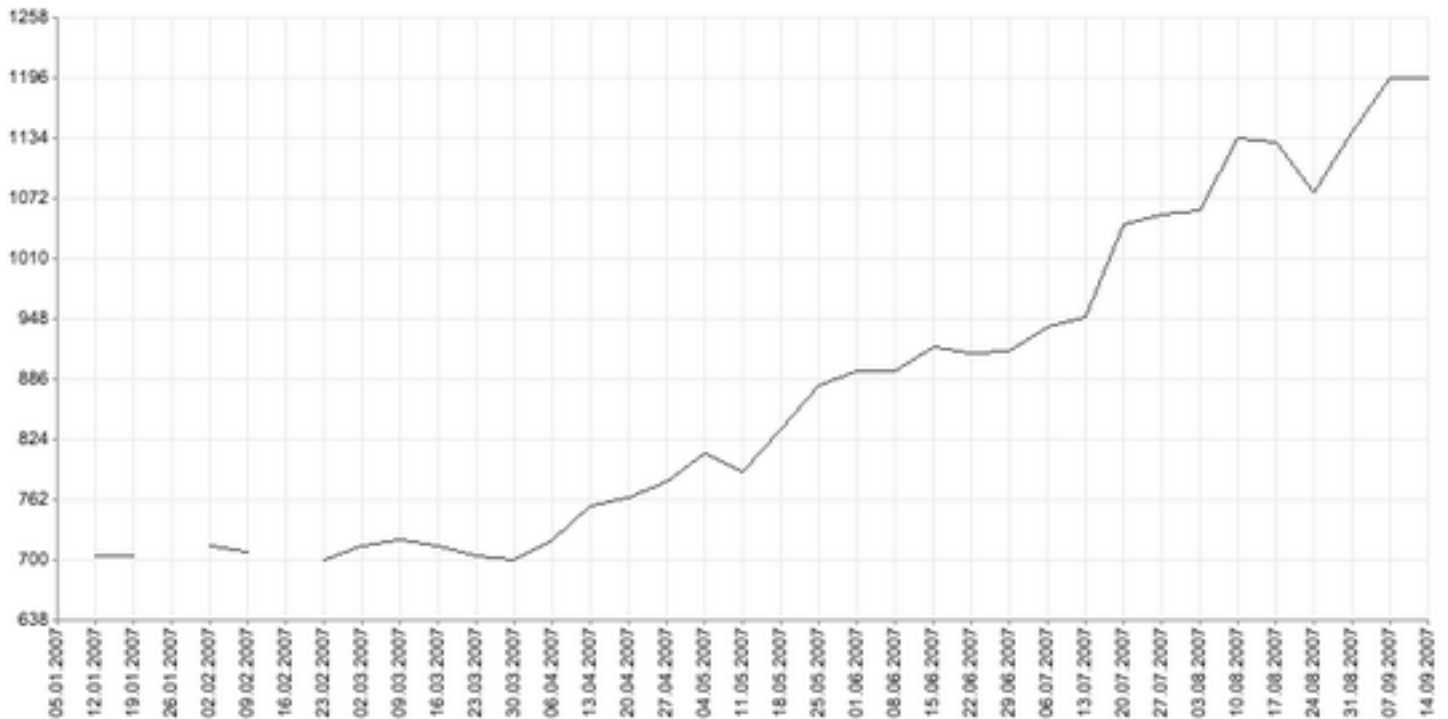
Украинско слънчогледово олио, EXW, USD/t

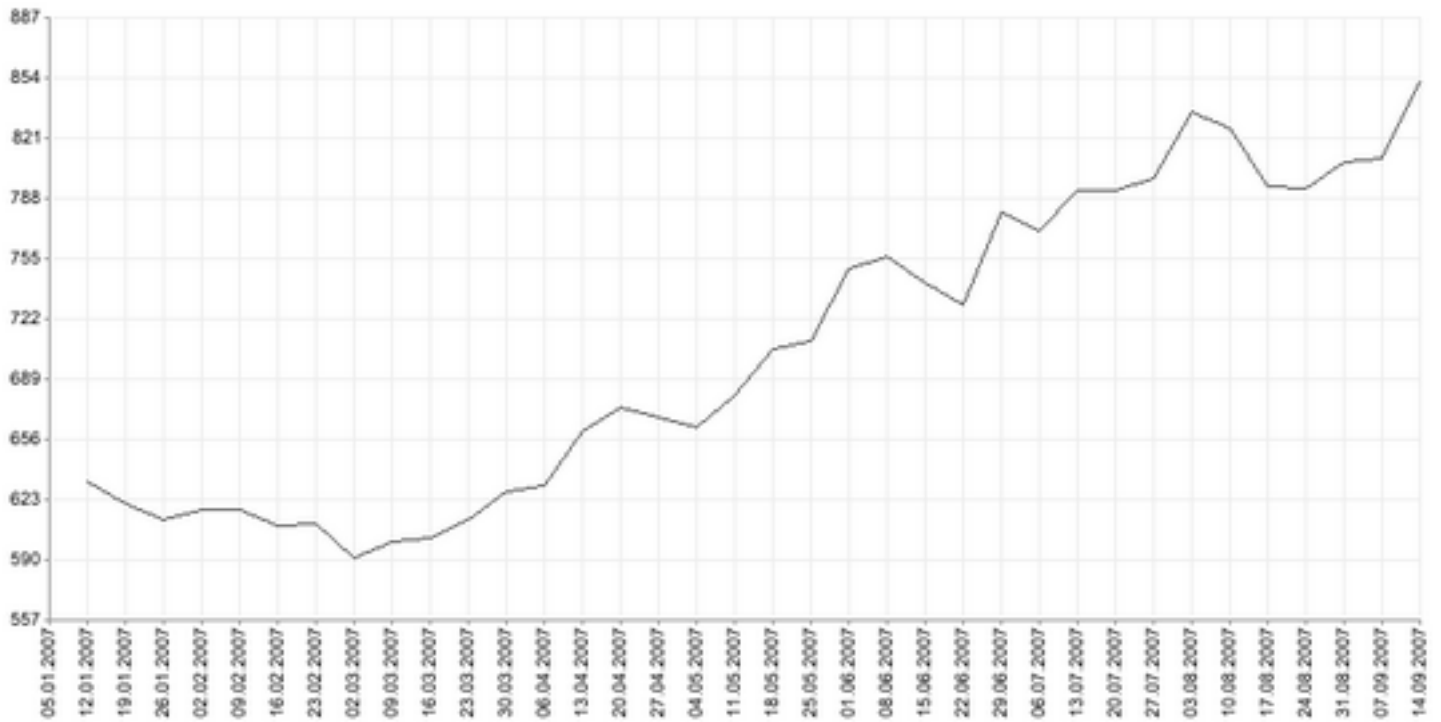
Аржентинско слънчогледово олио, FOB, USD/t

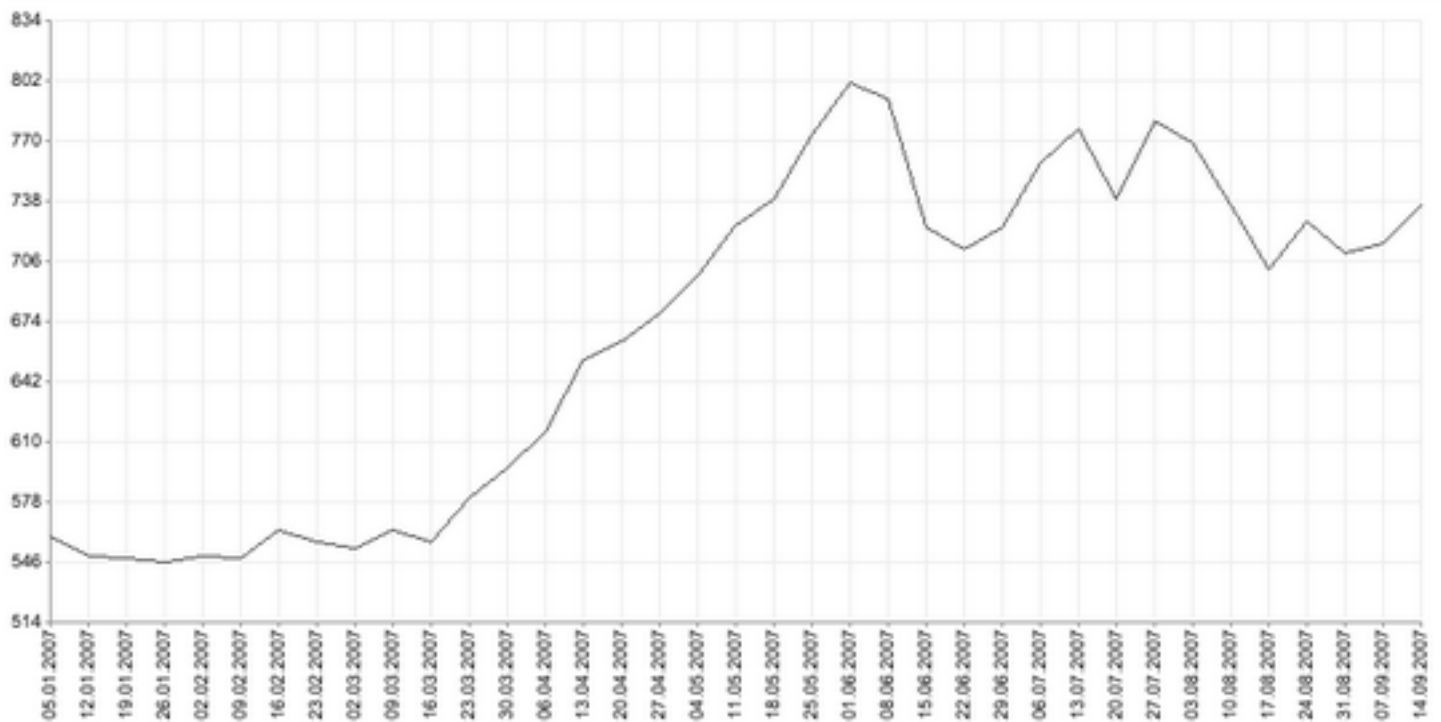
Аржентинско слънчогледово олио, FOB, USD/t

Аржентинско соево масло, CIF, Ротердам, USD/t

Сурово палмово масло, СРТ Малайзия, USD/t

Мнението на автора изразено в настоящата публикация не е предложение за заемане на спекулативни и други позиции, както и за сключване на каквито и да е сделки. То изразява вижданията на същия и е обект на промяна във всеки един момент. Мнението на автора може, но не е задължително, да се различава съществено от становището на екипа на ZARNOBAZA.COM. Екипът на ZARNOBAZA.COM, както и авторът на настоящия анализ не носят никаква отговорност за претърпени загуби в следствие на сключени каквито и да е сделки въз основа на настоящия анализ. Забранява се копирането и / или разпространението на на части и/или цялото съдържание без изричното разрешение на ZARNOBAZA.COM